

Aan
Van

Staatssecretaris
DGMI/DLCE

nota

Conformiteit duurzaamheidseisen MTCS

TER BESLISSING

Datum

23 september 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/202040

Opgesteld door

DGMI

Beslistermijn

29 september 2022

Bijlage(n)

6

Aanleiding

U heeft diverse signalen ontvangen dat het keurmerk Malaysian Timber Certification System (hierna: MTCS¹) niet zou voldoen aan de Nederlandse Inkoopcriteria voor hout. De NGO Both ENDS, mede namens 3 andere NGOs, en een individueel expert namens lokale NGOs hebben u hierover brieven geschreven, en vragen u MTCS per direct te schorsen.

Daarnaast zijn er Kamervragen (2022Z12632) gesteld door GroenLinks (beantwoording bijgevoegd) over de erkenning van MTCS. Ook in deze Kamervragen wordt u gevraagd of u bereid bent tot een onmiddellijke schorsing van MTCS. MTCS valt onder het certificatiesysteem van PEFC Internationaal (hierna: PEFC). De Secretary General van PEFC heeft u een brief gestuurd waarmee hij aangeeft formeel bezwaar te maken tegen een hertoetsing van MTCS, omdat MTCS onder PEFC valt. Deze brieven en de Kamervragen zijn ter informatie bijgevoegd (bijlagen 2 t/m 5).

De Timber Procurement Assessment Committee (hierna: TPAC) is de door het Rijk ingestelde onafhankelijke commissie die nationale en internationale houtcertificatie-systemen toetst aan de Nederlandse Inkoopcriteria en hierover advies uitbrengt aan u. U besluit, op basis van deze adviezen, over het toelaten van certificatiesystemen tot het Rijksinkoopbeleid hout (en dus ook over eventuele schorsing).

U wordt gevraagd om in te stemmen met het geven van een opdracht aan TPAC om in gesprek te gaan met PEFC over de ontvangen signalen en met verzending van de beantwoording van de Kamervragen aan de Tweede Kamer. Nadat u hierover een besluit heeft genomen, ontvangt u separaat de conceptbeantwoording van de drie ontvangen brieven. Deze nota is afgestemd met HBJZ en de ministeries van BZ en LNV.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met het geven van een opdracht aan TPAC om in gesprek te gaan met PEFC over de ontvangen signalen en het aankondigen in een ambtelijk gesprek met PEFC van de aan TPAC verleende opdracht.

¹ Onderaan deze nota treft u een overzicht van de betrokken partijen met een korte beschrijving van hun rol in het systeem.

U wordt verder geadviseerd akkoord te gaan met de verzending van bijgevoegde beantwoording van de Kamervragen aan de Tweede Kamer.

Datum

23 september 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/202040

Bijlage(n)

Aan

Staatssecretaris

Van

DGMI/DLCE

Kernpunten

- In Nederland worden via de Inkoopcriteria voor hout (TPAS) duurzaamheidseisen gesteld aan het hout dat ingekocht wordt door het Rijk. Het voldoen aan deze eisen kan aangetoond worden door middel van certificering (bijvoorbeeld FSC of PEFC).
- TPAC toetst nationale en internationale houtcertificatiesystemen aan de Nederlandse inkoopcriteria en brengt hierover advies uit aan u, de staatssecretaris van IenW. U besluit vervolgens, op basis van deze adviezen, over het al dan niet toelaten van deze certificatiesystemen tot het Rijksinkoopbeleid hout.
- Als staatssecretaris van IenW bent u verantwoordelijk voor het naleven van het Inkoopbeleid duurzaam hout en daarmee het borgen van de duurzame herkomst van het hout dat wordt ingekocht door het Rijk.
- Nu er signalen binnen zijn gekomen dat MTCS mogelijk niet voldoet aan de inkoopcriteria (problemen met mensenrechten en kappen van waardevol bos) kunt u op grond van artikel 3.13 van het TPAC Manual TPAC vragen in gesprek te gaan met PEFC over deze signalen (*'investigate the background of the irregularities'*) en de stappen die PEFC en MTCS reeds hebben genomen. Op basis van de bevindingen kan vervolgens besloten worden wat de beste vervolgstap zou zijn (bijv. *'detailed research'*, een eventueel veldbezoek en het verzoek om een *'Corrective Action Plan'*). Pas als al voorgaande stappen onvoldoende resultaat opleveren, kan uiteindelijk besloten worden om MTCS (en daarmee heel PEFC) uit te sluiten van het Rijksinkoopbeleid.
- Omdat MTCS een onderliggend systeem van PEFC is, zal TPAC in eerste instantie in gesprek gaan met PEFC. Immers, er komt geen MTCS hout op de markt, dit is PEFC-gecertificeerd hout.
- Het voorliggende advies is om TPAC de opdracht te geven om in gesprek te gaan met PEFC en MTCS over de signalen en de stappen die PEFC en MTCS reeds hebben genomen. Op basis van de uitkomsten van dit gesprek kan er besloten worden wat de beste vervolgstap zou zijn. Deze werkwijze laat zien dat we de signalen serieus nemen, is conform de afgesproken procedures binnen het Rijksinkoopbeleid hout (die voorschrijven dat er bij gesignaleerde onregelmatigheden TPAC gaat verkennen wat er achter zit) en is in lijn met het beleid omtrent de duurzaamheid van biograndstoffen (zie onder kopje *Politieke context*).
- Daarnaast is het advies dat de opdracht die u aan TPAC geeft, in een ambtelijk gesprek wordt aangekondigd aan PEFC.

Krachtenveld

- PEFC heeft per brief kenbaar gemaakt formeel bezwaar te maken tegen een *hertoetsing* van MTCS. Er zal echter geen *hertoetsing* gedaan worden maar TPAC zal met PEFC in gesprek gaan over de signalen. De bevindingen zouden wel kunnen leiden tot vervolgstappen.
- Gezien de bredere bilaterale relatie met Maleisië, en de nauwe samenwerking op andere dossiers, zoals MH17, scheepswrakken en consulaire kwesties, blijft BZ graag nauw betrokken bij de stappen die genomen worden.

- Ook LNV blijft graag betrokken bij eventuele vervolgstappen gezien de inhoudelijke raakvlakken met het dossier internationaal duurzaam bosbeheer en nauwe betrokkenheid met dit dossier in het verleden.
- BZ en LNV stellen voor om op ambtelijk niveau het gesprek aan te gaan met PEFC om op deze wijze zorgvuldig te communiceren over de stappen die gezet gaan worden (TPAC gaat verkennende gesprekken voeren, er is nog geen sprake van hertoetsing). U kunt dit overleg aankondigen in de beantwoording van de brief van PEFC.
- De betrokken NGOs hebben klachten ingediend bij u en hebben ook de Tweede Kamer geïnformeerd, wat heeft geresulteerd in bijgevoegde Kamervragen.

Datum

23 september 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/202040

Bijlage(n)

Aan

Staatssecretaris

Van

DGMI/DLCE

Toelichting

Politieke context

Op 21 juni 2022 hebben de leden Kröger, Bromet en Van der Lee (allen GroenLinks) Kamervragen (2022Z12632) gesteld over de door de Nederlandse regering erkende MTCS-certificaten en in het bijzonder over een door houtkapbedrijf Samling tegen de inheemse NGO 'SAVE Rivers' en inheemse leiders aangespannen rechtszaak. Op 4 juli 2022 is een uitstelbrief verzonden (rondzendmap-2022/8230). De beantwoording van deze Kamervragen is als bijlage toegevoegd aan deze nota.

De toelating van MTCS tot het Rijksinkoopbeleid duurzaam hout kent een lange historie met veel betrokkenheid vanuit de Tweede Kamer. Zo is er op verzoek van de Tweede Kamer veldonderzoek gedaan omdat er zorgen waren over de duurzaamheid. De toenmalig staatssecretaris van IenW heeft uiteindelijk besloten MTCS toe te laten (Kamerstukken II 2016/17, 30196, nr.504).

BZ en LNV benadrukken dat de context waarin deze discussie zich in Sarawak afspeelt heel complex is, waarin verschillende gemeenschappen leven met verschillende behoeften, en er geschillen zijn over landgebruiksrechten met de Maleisische/Sarawakaanse overheid. Het is in deze situatie belangrijk om zorgvuldig te handelen.

Meer algemeen blijkt uit de interesse van de Tweede Kamer voor biograndstoffen de inzet en duurzame herkomst van, met name houtige-, biograndstoffen gevoelig te liggen.

In de Kamerbrief *Beleidsinzet Biograndstoffen* (Kamerstukken II, 2021/22, 32813 en 31239 nr.1039) van 22 april 2022 hebben u en de minister voor Klimaat en Energie (als trekkers van het duurzaamheidskader Biograndstoffen), mede namens mIenW, mLNV en mVRO, toegezegd:

*Daarom zal het kabinet invulling geven aan deze maatregel uit het Coalitieakkoord **door in te zetten op verdere aanscherping van het certificeringsproces: via implementatie van de duurzaamheidscriteria en aanscherpen van het toezicht.** (...) Het kabinet is van mening dat met deze uitwerking effectief invulling wordt gegeven aan de intenties uit het Coalitieakkoord.*

In de Kamerbrief *Conclusies NEa-onderzoek duurzaamheid biomassa uit Estland bestemd voor energietoepassingen* (Kamerstukken II, 2021/22, 31239 nr. 362)

van 21 juni 2022 heeft de Minister voor Klimaat en Energie (in afstemming met u) toegezegd:

*Op basis van het onderzoek van de NEa zie ik geen reden om in twijfel te trekken dat biograndstoffen uit Estland volgens de in Nederland gestelde regels worden geleverd. **Echter neem ik de verbeteringen die door de NEa voorgesteld worden, de benoemde inhoudelijke discussiepunten, evenals signalen vanuit ngo's, bedrijven en andere betrokken stakeholders, zeer serieus. Het kabinet zal de komende tijd de adviezen van de NEa verder bestuderen en zal bekijken hoe deze verwerkt kunnen worden in de aanscherping van de duurzaamheidseisen.***

Datum

23 september 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/202040

Bijlage(n)

Aan

Staatssecretaris

Van

DGMI/DLCE

Het geven van een opdracht aan TPAC voor het in gesprek gaan met PEFC over de signalen is in lijn met boven genoemde toezeggingen.

Financiële/juridische overwegingen

De kosten voor de opdracht aan TPAC passen binnen het MAB van directie DLCE.

Dit voorstel is in lijn met het Rijksinkoopbeleid hout; er zijn onregelmatigheden gesignaleerd waar naar gekeken moeten worden.

Duurzaamheid

Om de duurzaamheid van ingekocht hout door de overheid te borgen dient er gekeken te worden naar de signalen over MTCS.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
2	Kamervragen GroenLinks MTCS-certificaten juni 2022	Kamervragen gesteld door leden van GroenLinks. Uitstelbrief is begin juli verzonden aan TK.
3	Aanbiedingsbrief beantwoording Kamervragen GroenLinks MTCS-certificaten	Aanbiedingsbrief Kamervragen.
4	Beantwoording Kamervragen GroenLinks MTCS-certificaten	Beantwoording Kamervragen.
5	Brief Both ENDS inzake MTCS aan sIenW april 2022	Brief van betrokken NGOs waarin zij sIenW vragen MTCS per direct te schorsen wegens ernstige misstanden.
6	Brief aan sIenW inzake MTCS december 2021	Brief van individuele expert namens lokale NGOs waarin sIenW gevraagd wordt MTCS per direct te schorsen wegens ernstige misstanden.

7	Brief PEFC aan sIenW juli 2022	Brief van CEO PEFC aan sIenW met formeel bezwaar hertoetsing door TPAC.
---	--------------------------------	---

Datum

23 september 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/202040

Bijlage(n)**Aan**

Staatssecretaris

Van

DGMI/DLCE

Betrokken partijen

PEFC Internationaal	Programme for Endorsement of Forest Certification	Overkoepelend certificatiesysteem. PEFC beoordeelt zelf welke landensystemen haar label mag dragen.
MTCS	Malaysian Timber Certification System	Landensysteem dat onder PEFC hangt. Het hout is niet apart herkenbaar, want heeft een PEFC label.
MTCC	Malaysian Timber Certification Council	Onafhankelijke organisatie die het MTCS ontwikkelt en toepast.
TPAS	Dutch procurement criteria for timber – Inkoopcriteria duurzaam hout	De criteria waaraan hout moet voldoen om ingekocht te worden door het Rijk.
TPAC	Timer Procurement Assessment Committee – Toetsingscommissie Inkoop Duurzaam hout	De commissie die de staatssecretaris van IenW adviseert over het al dan niet voldoen van certificatiesystemen (zoals FSC en PEFC) aan de inkoopcriteria duurzaam hout.
Staatssecretaris van IenW		Besluit, met behulp van het advies van TPAC, over het toelaten van certificatiesystemen tot het Rijksinkoopbeleid duurzaam hout.